herpy

FRØER

Black-eyed Leaf Frog

Agalychnis moreletii

Agalychnis moreletii er en 6-9 cm stor løvfrø fra bjergskovene i Mexico og Mellemamerika: grøn på ryggen, med dybsorte øjne og orange sider og lår. Den er nataktiv og lever højt oppe i træerne. Den kræver køligere og tørrere forhold end de fleste slægtninge: om dagen skal terrariet være tørt og under 24 °C, og først om aftenen forstøves det fugtigt.

Familie: Phyllomedusidae

SPECIFIKATIONER

DYRET

Voksenstørrelse	**6-9 cm** snude-kloak-længde
Vægt	**6-25 g**
Levetid	**5-11 år**
Aktiv	**Nat**
Levevis	**Træboende**
Biotop	**Regnskov og bjergskov**
Hudgift	**Ingen kendt**
Sværhedsgrad	**Øvet**

PASNING

Min. terrarie	**45 × 45 × 60 cm** L × B × H til 4 voksne dyr
Temperatur, dag	**20-24 °C**
Hotspot	**25 °C**
Temperatur, nat	**15-18 °C**
Luftfugtighed	**50-70 %**
Vand	**Vandskål** dybde 2-3 cm
UVB	**Anbefalet** Ferguson-zone 3
Kost	**Insekter**
Holdes	**Parvis eller i gruppe**

AVL

Formering	**Æglæggende**
Udvikling	**Haletudser i vand**
Ægglægning	**På blade over vand**
Æg pr. lægning	**23-334**
Klækning	**7-11 dage** ved 20-24 °C
Larvetid	**60-100 dage** fra klækning til metamorfose
Larvefoder	**Færdigfoder**
Yngelpleje	**Ingen**

BESKYTTELSE OG PAPIRER

CITES	**Appendiks II**
IUCN	**Ikke truet (LC)**

Hele slægten Agalychnis står på CITES liste II, så handel over EU's grænser kræver CITES-tilladelser, og du bør kunne dokumentere, at dyrene er opdrættede. EU-bilaget er ikke aflæst i referencetabellen og er derfor ikke angivet.

Om arten

Agalychnis moreletii er en slank, trælevende løvfrø. Hannerne er 6-7 cm lange, hunnerne 7-9 cm, regnet fra snude til kloak. Hunnerne vejer omkring 19-25 g, hannerne 6-11 g. Ryggen er ensfarvet blågrøn til lysegrøn, bugen lyserød til rød, og siderne og lårene bliver orange eller lyserøde med alderen. Øjnene er dybsorte med en lyseblå kant. Hos nogle dyr er ryggen dækket af hvide knopper, og antallet vokser med alderen. Når frøen forstyrres, og om natten, bliver den grønne ryg plettet i gule eller blågrønne nuancer. Nyforvandlede unger er først gråbrune, men bliver lysegrønne efter få dage.

Fødderne har kraftig svømmehud, så frøen kan sveve i kontrolleret glideflugt ned fra trætoppene. Den bevæger sig langsomt og klatrer hånd over hånd, men kan også tage lange, eksplosive spring. Huden reflekterer nærinfrarødt lys, hvilket beskytter mod overophedning og vandtab. Fra de andre *Agalychnis*-arter med mørke øjne kendes den på, at de gulhvide sider er uden striber, og at de hvide pletter på ryggen ikke har sort kant.

Genetisk falder arten i tre hovedgrupper, som endnu ikke er beskrevet hver for sig: en på Atlanterhavssiden, en på Stillehavssiden og en i Veracruz i Mexico. Dyr fra Belize og dele af Guatemala er generelt mindre end andre.

Frøen sover om dagen på blade, næsten ubevægelig, og er da svær at skelne fra andre løvfrøer. Hudgift er ikke dokumenteret hos arten. Levetiden i naturen er ikke kendt og skønnes til 4-5 år; i fangenskab kan hanner blive omkring 11 år, hunner lidt mindre.

Udbredelse og levested

Agalychnis moreletii lever i spredte bestande på både Atlanterhavs- og Stillehavsskråningerne fra Veracruz, Puebla og Guerrero gennem Oaxaca og Chiapas i Mexico til Maya-bjergene i Belize, Guatemala, det nordvestlige Honduras og El Salvador, i 200-2.130 meters højde. Arten var tidligere udbredt i hele området, men bestandene er gået kraftigt tilbage, og i Guerrero, Oaxaca og Chiapas er den næsten forsvundet.

Truslerne er skovrydning, forurening og svampesygdommen chytridiomykose. Arten tåler dog til en vis grad et ændret levested og overlever flere steder i haver og små private reservater. Nogle af de bedste bestande findes i Belize.

> **Oprindelig udbredelse:** Mexico, Belize, Guatemala, Honduras og El Salvador.

LEVESTED

Agalychnis moreletii lever i primær og sekundær skov, oftest nær vand og især ved midlertidige damme. Den er en bjergart: hovedparten af bestandene lever i tropisk bjergskov i 600-1.300 meters højde, og ingen anden *Agalychnis* går så højt op. Uden for yngletiden sidder frøerne typisk 6-10 meter oppe i træerne og ofte endnu højere, hunnerne gerne højere end hannerne.

Klimaet har en regntid fra juni til oktober og en tørtid fra november til maj. Dagens højeste temperatur er i gennemsnit omkring 25 °C hele året, og nætterne er kølige: omkring 17 °C i regntiden og 14 °C i tørtiden. Frøen går kun ned til vandet for at yngle og får ellers sin fugt fra regn og dug på bladene, som den optager gennem den tynde hud på bugen. Æggene lægges på blade over midlertidige damme, og haletudserne falder ned i vandet, når de klækker.

Læs mere: Opdræt af haletudser

Pasning

TERRARIET

Agalychnis moreletii lever i træerne, så højden er vigtigere end gulvarealet. Et terrarie på mindst 45 × 45 × 60 cm rummer en lille gruppe på fire dyr. Til avl skal der mere plads til: mindst 60 × 45 × 90 cm til en ynglegruppe på 4-6 dyr og 90 × 90 × 60 cm til otte dyr. Frøerne springer langt, så jo større, jo bedre.

Indret med levende planter med store, stærke og glatte blade, som kan bære hele frøen, fx *Ficus elastica*, *Anthurium andreanum*, *Aglaonema commutatum* og *Spathiphyllum*. Til æglægning bruges især *Philodendron*, *Monstera* og *Scindapsus*. Tilføj vandrette og lodrette grene, så der er sovepladser højt oppe, og lad mindst én gren gå helt ned til bunden, så frøerne let kommer til vandskålen. Bundlag er ikke nødvendigt, og jord og kokosfiber sætter sig på frøerne og giver hudproblemer. Dæk eventuel plantejord med løv, eller tryk den godt fast. Vådt køkkenrulle, der skiftes dagligt, eller en kapillærmåtte på bunden hjælper frøerne med at optage fugt; brug ikke klorbleget eller trykt papir. Skyl planter fra planteskolen grundigt for gødning og sprøjtemidler, og skift jorden, før de sættes i terrariet.

Tør glasset af, når papiret skiftes, for frøerne sidder på ruderne om natten, og snavs irriterer den sarte bughud. Terrariet skal have god ventilation, for stillestående, fugtig luft giver sygdom.

TEMPERATUR

Agalychnis moreletii er en bjergart og skal holdes køligere end den mere kendte *Agalychnis callidryas*. Om dagen skal der være 20-24 °C. Baggrundstemperaturen må ikke komme over 25 °C, heller ikke kortvarigt, for varmen tærer på frøernes helbred. Om natten må temperaturen gerne falde til 15-18 °C.

Giv adgang til en lokal varmeplet på omkring 25 °C, fx under en lille spot over en gren. Varmepletten udtørrer frøerne hurtigere, så ventilationen skal holde resten af terrariet køligt. Om vinteren kan temperaturen sænkes til 15-17 °C om dagen og 10-12 °C om natten.

Før avl sænkes temperaturen i nogle uger til omkring 21 °C om dagen og 12-13 °C om natten (se Parring).

LUFTFUGTIGHED OG FORSTØVNING

Tør luft om dagen er afgørende for *Agalychnis moreletii*. Luftfugtigheden holdes på 50-70 % om dagen, mens frøerne sover, uden for yngletiden gerne omkring 60 %. Om aftenen, når lyset slukker, forstøves terrariet, så luftfugtigheden stiger til 80-100 %. Forstøv kun én gang i døgnet, og lad terrariet tørre op igen til næste dag.

Frøerne optager vand gennem huden og drikker af duggen på blade og glas, så overfladerne skal holdes rene. Vedvarende varme og høj luftfugtighed er den hyppigste årsag til sygdom. Et regnkammer med konstant høj fugt bruges kun til avl og højst en uge ad gangen.

Læs mere: Luftfugtighed, forstøvning og ventilation

VAND OG VANDKVALITET

Der skal altid stå en skål med rent vand i terrariet. En skål på omkring 20 cm i diameter med 2-3 cm vand er nok, og frøerne skal let kunne komme op igen. Frøerne tisser ofte i vandet, når de drikker, så vandet skiftes hver dag, også selv om det ser rent ud, og skålen skrubbes fri for belægninger.

Brug afkloret vand, der er filtreret for tungmetaller, eller osmosevand, der er tilsat mineraler igen, men aldrig rent osmosevand. Brug ikke sæbe eller rengøringsmidler til skålen.

LYS OG UVB

UVB anbefales, fordi D-vitamin er nødvendigt for kalkomsætningen, og insekter indeholder næsten intet. Arten hører til Ferguson-zone 3, svarende til et gennemsnitligt UV-indeks på 1-2,6 og et højeste på 2,9-7,4 de steder, hvor frøerne hviler. Lav en gradient med grene og blade, så frøerne selv kan vælge, hvor meget UVB de får, og mål lampens ydelse jævnligt. For lidt UVB giver knoglesygdom, for meget skader øjne og hud.

Et UVB-lysstofrør (T5) kan kombineres med LED-plantelys, som både giver plantevækst og UVA. Sørg for, at lyset ikke varmer terrariet op over 24 °C.

Læs mere: Lys og UVB

FODER

Agalychnis moreletii æder kun insekter. Brune fårekyllinger (*Acheta domesticus*) er det bedste basisfoder, når de er fodret op med næringsrigt foder, fx frugt, grøntsager og revet gulerod, i 48 timer, før frøerne får dem. Små nymfer passer til unge dyr. Sorte fårekyllinger og græshopper er sværere at fordøje og giver oftere kloakfremfald; sorte fårekyllinger kan desuden bide sovende frøer, så de bruges kun i begrænset mængde.

En voksen frø får højst 3-4 fårekyllinger på omkring 20 mm, to-tre gange om ugen. Fodr om aftenen efter forstøvningen, når frøerne vågner, og fjern uspiste insekter næste morgen, så de ikke gnaver i de sovende frøer. Drys foderet med kalk, mindst én gang om ugen med et vitamin- og mineraltilskud, og lad frøerne få det hurtigt, da pulveret falder af i løbet af få minutter. En foderskål oppe i grenene holder insekterne i pulveret og væk fra bunden. Levende foder må ikke falde i vandskålen.

Læs mere: Foderdyr: hold og avl Læs mere: Kalk, vitaminer og tilskud

ADFÆRD OG HÅNDTERING

Agalychnis moreletii sover om dagen på blade og er aktiv om natten. Den bevæger sig langsomt og klatrer hånd over hånd, men springer langt, når den bliver skræmt, så åbn terrariet forsigtigt. I naturen lever den mest alene og samles kun i yngletiden.

I terrariet kan frøerne holdes i grupper af begge køn eller af samme køn, når pladsen er stor nok. Uden for yngletiden stresser flere hanner hverken hinanden eller hunnerne. I yngletiden kalder hannerne og konkurrerer, og de kan ryste blade og kviste med forbenene for at true rivaler. Det tærer på kræfterne, og mange kaldende hanner i samme rum, også i hver sit terrarie, kan stresse hinanden og give følgesygdomme. Frøen kan dele terrarie med andre arter, fx pilegiftfrøer, når kravene passer, men de store fårekyllinger kan stresse små arter.

Frøen er nem at håndtere, fordi den bliver siddende helt stille, men den håndteres kun, når det er nødvendigt, og helst med fugtige, pudderfri engangshandsker.

Avl

KØNSMODENHED OG KØNSBESTEMMELSE

Hunnerne er større og tungere end hannerne og har en bredere snude. Hannerne har en mere afstumpet snude og får mørke brunstknopper på første finger i yngletiden. En hun er klar til avl, når æggene kan ses gennem den tynde hud på siderne. Alderen ved kønsmodenhed er ikke dokumenteret. Hunner, der aldrig får lov at yngle, kan blive ægbundne, og det giver alvorlige helbredsproblemer.

PARRING

Agalychnis moreletii skal have en tør periode med god fodring og lidt lavere fugt, efterfulgt af en regnperiode. Frøerne køles i nogle uger til omkring 21 °C om dagen og 12-13 °C om natten. Når hunnerne er fyldt med æg, og hannerne har brunstknopper, flyttes de til et regnkammer, hvor vandet i bunden først holdes koldt (15-18 °C) i op til tre dage uden regn. Derefter varmes vandet op til 22-24 °C, ventilationen begrænses, så luftfugtigheden stiger hurtigt, og regnen tændes om dagen og slukkes om natten. Frøerne yngler efter en regnbyge, ikke under den, og vedvarende regn stresser dem. Hannerne begynder ofte at kalde, så snart luftfugtigheden stiger om natten, og parring og æglægning sker som regel inden for tre dage. Frøerne fodres ikke i regnkammeret. Er der ingen yngleadfærd efter fem dage, slukkes pumpen, og frøerne flyttes tilbage til det tørre terrarie.

Sæt flere hanner sammen med en eller to hunner, for konkurrencen mellem hannerne sætter hunnerne i gang. Lange perioder i ynglestemning slider på hannerne, så regnkammeret bruges højst en uge ad gangen.

ÆG OG HALETUDSER

Æggene lægges om aftenen eller tidligt om morgenen på glatte, rene blade eller på glasset over vandet. De er grønne, og befrugtningen kan ses efter to dage. En lægning er på 23-334 æg og varierer meget mellem bestandene: i Guatemala er gennemsnittet omkring 70 æg, i Belize omkring 200. I fangenskab er lægningerne typisk på omkring 145 æg, og enkelte hunner lægger over 600. Der er ingen yngelpleje.

Lad æggene sidde, til haletudserne klækker, og saml haletudserne op ved at stille en vandbeholder under bladet. Bladet kan også klippes af og hænges over en anden beholder. Æg på glasset kan skrabes af med et stykke tyndt, lamineret karton og lægges på et kunstigt blad over lavt vand. Forstyrrelser får haletudserne til at klække for tidligt, og så er de mindre og dør oftere.

METAMORFOSE

Æggene klækker efter 7-10 dage ved 20-24 °C, i naturen oftest efter omkring 11 dage. En let forstøvning, når klækningen begynder, hjælper haletudserne ud og ned i vandet. Haletudserne er lette at opdrætte: et akvarium på 60 liter pr. lægning med 15-20 cm vand ved 18-22 °C og visne egeblade eller flydeplanter som skjul. De fodres to gange om dagen med fint pulveriseret fiskefoder, så meget som de spiser på få minutter, og resterne suges op. Skift 25 % af vandet en til to gange om ugen, og brug et svampefilter med svag strøm, for stærk strøm stresser dem. De tåler udsving i pH og nitrat, men ikke nitrit.

Forvandlingen sker tidligst efter 60 dage, oftest efter 80-100 dage, og nogle haletudser i en lægning bruger meget længere tid. Ungerne kravler op af vandet med næsten hele halen i behold, så der skal være sten eller flydeplanter, de kan komme op på. De æder ikke de første 3-4 dage, mens halen bliver optaget.

OPDRÆT AF UNGER

Nyforvandlede unger er først gråbrune og bliver lysegrønne efter få dage, med lys bug. Hold dem i et lille, rent terrarie med grene og blade, vådt køkkenrulle som bund, der skiftes dagligt, og de samme kølige temperaturer som de voksne. Når halen er helt væk, fodres de med små nymfer af brune fårekyllinger og andre små insekter drysset med kalk. Luften holdes tør om dagen, og der forstøves om aftenen.

Sundhed og typiske fejl

Sygdomme og fejl i pasningen af *Agalychnis moreletii*:

- For varmt og for fugtigt: de fleste helbredsproblemer opstår, når temperaturen eller luftfugtigheden er for høj i længere tid. Hold dagtemperaturen under 24 °C og luften tør om dagen.

- Rundorm (fx *Strongyloides* og *Rhabdias*): løvfrøer er meget udsatte, og ormene formerer sig hurtigt i jord og snavsede vandskåle. De kan give hurtigt vægttab og død, og gødningsprøver er ofte negative, selv om dyret er inficeret. Hold terrariet rent, og skift papir og vand dagligt. Behandlingen er svær.
- Kloakfremfald: almindeligt, især hos hunner, og hænger oftest sammen med kalkmangel eller orm.
- Små, lyse prikker i huden, der ikke skifter farve: bakterieinfektion på grund af fugtig, stillestående luft. Tørre overflader, bedre ventilation og en lidt højere temperatur hjælper, hvis det opdages tidligt.
- Skrammer på snuden: opstår, når frøerne springer mod glas eller net i for små eller for urolige terrarier.
- Ægbundethed: hunner, der aldrig yngler, kan blive ægbundne.
- Knoglesygdom ved for lidt UVB og kalk. Drys kalk på foderet, og mål UVB-lampen.
- Chytrid (*Batrachochytrium dendrobatidis*) er en svampesygdom, der er dødelig for padder og kan bæres af dyr uden symptomer. Hold nye dyr i karantæne.
- Dyr, der ikke vil æde eller har sår eller hævelser, skal til en dyrlæge med forstand på padder.

Læs mere: Karantæne og hygiejne

Spørg altid dine kloge bekendte

Vejledningen er et godt sted at begynde, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskellige, og meget af det vigtigste lærer man af dem, der har holdt arten i årevis. Tal med en avler, en erfaren holder eller en dyrlæge med forstand på krybdyr og padder, før du anskaffer dyret - og igen, hvis noget ser forkert ud.